

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.2178.2016

Kraków, 3 STY. 2017

Pan
Łukasz Wantuch
Radny Miasta Krakowa

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie przeprowadzonych przez strażników miejskich kontroli spalania w piecach domowych odpadów i śmieci, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 14 grudnia 2016 r., uprzejmie informuję:

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 706) strażnik, podejmując interwencję, ma prawo do udzielenia pouczenia, nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego, a także do skierowania wniosku o ukaranie. Jaki środek zostanie zastosowany wobec sprawcy wykroczenia zależy od indywidualnej oceny funkcjonariusza, którego zadaniem jest zapobieganie oraz eliminowanie wykroczeń, a także przywrócenie stanu zgodnego z przepisami prawa. Zgodnie z art. 12. ust. 1a ww. ustawy „Straż w toku wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i art. 11 ust. 2, ma obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka. Czynności te powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostają podjęte”.

Formułowanie ewentualnych ocen co do „pobłażliwości strażników miejskich” wymaga uwzględnienia znacznie szerszego kontekstu sprawy niż tylko wycinkowe dane statystyczne. Jedną z głównych zasad prawa wykroczeń jest zasada indywidualizacji kar i środków karnych. Oznacza to m.in., że każdy przypadek należy oceniać odrębnie.

W 2016 r. (dane na dzień 28 grudnia 2016 r.) funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Krakowa ujawnili ogółem 94 593 wykroczenia. W 63 437 przypadkach na podstawie art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.) wobec sprawców wykroczeń zastosowano środki oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

W tym kontekście w świetle przytoczonych przez Pana Radnego danych statystycznych nie można zasadnie mówić o „pobłażliwości strażników miejskich” wobec sprawców wykroczeń, o których mowa w interpelacji.

Dodatkowo informuję, że ww. art. 41 ustawy *Kodeks wykroczeń* w brzmieniu „W stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego” stosowany jest niemal wyłącznie względem osób, które po raz pierwszy odnotowane zostały jako sprawcy czynu zabronionego.

Funkcjonariusze nakładając grzywnę za wykroczenie, zgodnie z dyrektywami zawartymi w art. 33 ustawy *Kodeks wykroczeń*, wymierzają ją w granicach przewidzianych przez ustawę, oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu, biorąc jednocześnie pod uwagę cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego.

Strażnicy nakładając grzywnę biorą pod uwagę w szczególności rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki, sposób działania, jak również warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem i zachowanie się po popełnieniu wykroczenia.

Dodatkowo funkcjonariusze uwzględniają okoliczności obciążające oraz łagodzące, do których zalicza się m.in. działanie sprawcy pod wpływem ciężkich warunków rodzinnych, działanie z pobudek zasługujących na uwzględnienie, a także staranie się sprawcy o przyczynienie się do usunięcia szkodliwych następstw swojego czynu. Przypadki, w których spalania odpadów dopuszczają się osoby starsze, o niskim uposażeniu i złej sytuacji majątkowej, uniemożliwiającej m.in. zakup odpowiedniego opału w okresie zimowym, nie należą do rzadkości. Funkcjonariusze w trakcie interwencji spotykają się również z przypadkami, w których do spalania odpadów dochodzi z braku świadomości zarówno zakazu termicznego przekształcania odpadów w domowych instalacjach grzewczych, jak i społecznej szkodliwości takiego działania.

Na surowszy wymiar kary zasługuje natomiast ten sprawca, który z premedytacją i świadomością swojego działania, na przykład w celu pozbycia się odpadów plastikowych lub gumowych, spala je w dużych ilościach.

Działania Straży Miejskiej Miasta Krakowa w zakresie ochrony środowiska przed odpadami należą do zadań priorytetowych. Funkcjonariusze w trakcie ich wykonywania dążą do tego, aby przypadków spalania odpadów na terenie Gminy Miejskiej Kraków było jak najmniej, stosując wobec sprawców czynów zabronionych dopuszczone przez przepisy prawa środki karne, jak i pozakarne. Szczególną i najważniejszą kwestią jest edukacja społeczna o szkodliwości spalania odpadów, a nade wszystko szybkość działania i reakcji na otrzymywane zgłoszenia, co w konsekwencji powinno przełożyć się na zmniejszenie liczby popełniania czynów zabronionych. Nie oznacza to jednak, że podczas podejmowanych interwencji, funkcjonariusze stosują wobec sprawców wykroczeń wyłącznie ostre restrykcje w postaci nakładania grzywien w drodze mandatów karnych z przyczyn przywołanych powyżej. Nie jest możliwe ani celowe, aby odgórnie nakazać strażnikom, by za tego rodzaju wykroczenia stosowali wyłącznie postępowanie mandatowe.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Straż Miejska Miasta Krakowa
3. Wydział Podatków i Opłat
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. aa